

Historisk bakgrund och utveckling av våra stigar

Varför stiggruppen bildas:

Efter framtagandet av vår skogsplan 2010 med fokus på skogsåtgärder 2011, kom idén att utveckla ett antal befintliga stigar i vårt område. 2012 bildades därför Stiggruppen.

Visionen:

Visionen blev att skapa ett sammanbundet, tydligt och tillgängligt "stignät", med naturliga promenadslingsor runt hela området, så att fler kan upptäcka dess möjligheter och skapa en naturlig och unik promenadkultur. Detta genom att utnyttja de stigar, som utvecklats, och de genvägar och småvägar som är unika för vårt område.

Mål:

Vårt mål blev att namnge ett antal stigar, förse dem med skyltar, göra dem tillräckligt gångbara och helst skapa en egen stigkarta.

Begränsade ingrepp i naturen:

För att underlätta framkomlighet utan onödiga skador på naturen, blev vår ambition att göra högt frekventerade stigar lättframkomliga även för barnvagnar, barncyklar och rollatorer. Gropar och håligheter har fyllts ut och där så erfordrats har stigarna försetts med markduk, flis och makadam för jämnhet och beständighet. De har utrustats med broar över diken, spänger över våta områden och trappor där det behövts för framkomligheten. Åtgärderna har bara vidtagits där så verkligen erfordrats. Men det återstår en del att göra.

Samtidigt har övriga stigar i stor utsträckning fått behålla sin vildmarkskaraktär genom att de bara märkts ut där så krävts och marken har lämnats så orörd som möjligt.

Karta och stigskyltar för att upptäcka och hitta i området:

När vi tidigt fick indikation på att vissa faktiskt "gått vilse" i området, kom idén att alla utvalda stigar skulle presenteras på en karta på vår hemsida och helst i tryck.

Karta: Genombrottet kom när Gustavsbergs Orienteringsklubb ville anordna en större tävling i vårt närområde med vår parkering som start och målområde. De hade redan detaljerade kartor som inkluderade vårt område. Efter förhandling fick vi dem att, som kompensation för lånet av parkeringen, göra en

specialkarta över vårt område. En karta i A4 format togs fram med våra stigar markerade med namn och färgkoder. Orienteringsklubbens enda krav var att kartan inte får säljas.

Kartan är i skala 1:10 000 och är en del av deras utflyktskarta Björnö – Långvik. Orienteringsklubben har många kartor som varmt kan rekommenderas. Se deras hemsida.

Den tryckta stigkartan tillhandahålls av Stiggruppen till medlemmar i MSV. Den är även tillgänglig på MSV:s hemsida och finns i en lågupplöst version i MSV:s broschyr.

Stigskyltar: Alla utvalda stigar utmärks med stigskyltar i impregnerat trä, liknande de som används av Skärgårdsstiftelsen, med infräst namn i vitt och som sätts upp på impregnerade trästolpar. Strategin har varit att sätta upp skyltar vid stigens ändar och där de verkligen behövs för tydlighetens skull, inte att gödsla med dem och förstöra naturkänslan.

Skyltarna har uppskattats av de flesta. Enstaka personer verkar dock inte gilla dem och det är sorgligt att se att de ibland har vandaliserats eller avlägsnats. Det är skadegörelse eller stöld.

Skyltarna sätts upp med urskillning nära allmänna vägar och promenadstråk. Till exempel vid Bistro Björkvik/Björkviksbadet finns ingen skylt. På så sätt lockas inte alltför många externa gäster in i vårt område.

Namn på stigarna:

För att förenkla för utryckningsfordon och taxi, bytte Värmdö kommun under 90-talet namn på flera vägar i kommunen. På så sätt fick fler än hälften av våra vägar byta namn. När vi skapade vårt stignät valde vi, när så var möjligt, att använda de gamla vägnamnen som stignamn. Då en stig utgick från gamla Älgstigen, idag Högholmsvägen, fick den namnet Älgstigen och då en stig gick parallellt med hela Malmvägen, fick den namnet Malmstigen. Påfart Malmen går från Malmvägen till Malmstigen. Myrstigen går från Malmstigen mot myren bortom våra marker. Det finns även en jättemyrstack vid stigen. □ □ Genvägen genar mellan Lostigen och Myrstigen. Genvägen var det tidigare namnet på Grisselkobbsvägen. Naturstigen är, som namnet antyder, den vildaste stigen och den har utmärkts med färgprickar.

Slingor och anslutning till närliggande områden:

Förutom att promenadslingor på ett enkelt sätt kan åstadkommas inom vårt

eget område, ansluter våra stigar till ett antal närliggande områden med höga naturvärden och befintliga stigar.

Myrstigen övergår, där den korsar Älgstigen vid områdets gräns, i *Långviksstigen*, som går till Långvik. Där ansluter den till en trevlig, lättgången och markerad stig som går tvärs över Ingarö genom Långviksträsks naturreservat. Där finns tjärn, våtmark, jättegrytor och tranor. Stigen slutar vid naturreservatets parkering på Klacknäsvägen. På motsatt sida av Klacknäsvägen finns ett trevligt område med stigar/vägar som leder tillbaka till vårt område på Idalsvägen.

Björnö Gårdsstigen ansluter till stigsystemen vid Björnö Gård och vidare till hela Björnö naturreservat (Skärgårdsstiftelsen).

Kuststigen ansluter till en stig på andra sidan Björkviksvägen innanför Björkvik Båtklubbs bom och ner mot Björnö.

En trevlig stig mot Björnöområdet börjar också i Klacknäsvägens riktning där den möter Björkviksvägen.

Bänkar att vila på – gärna med utsikt:

Då vi även har mogen ungdom i våra led, har vi utnyttjat skogsåtgärder till att skapa "Flintasoffor" och några få inköpta vanliga bänkar, att placeras ut på strategiska platser, för vila och kontemplation. Tyvärr samlas en del ihop runt lägereldar i anslutning till stränderna, där de blir kvar. Och en del åker ut i havet eller eldas upp. Planer har funnits att slå i armeringsjärn för att sammanfoga fötter med själva soffkroppen, vilket bör försvåra stöld. Finns på agendan – men ej hunnits med ännu.

Framtida nya stigar:

Några stikandidater finns i dagsläget på vänt:

- Stig från Ledningsgatan, som utgår från Lillskärsvägen, över Krokholmsvägen och vidare till Malmstigen. Kanske i närheten av den gamla eldningsplatsen där.
- Stig, kanske med spänger, vid och kanske delvis över träsket mellan Krokholmsvägen och Rönnskärsvägen.

Underhåll av stigarna:

Årligt underhåll: Stigarna underhålls årligen av stiggruppen. Målet är att säkra framkomlighet. Nedfallna träd och kvistar som inkräktar på framkomligheten tas bort och god säkerhet skapas genom trappor, spänger, broar, flis. Arbetet koordineras med skogsgruppen då ingrepp med motorsåg behövs.

Skyltar: Stigskyltar måste tyvärr ofta sättas upp igen eller ersättas pga. skadegörelse. Några skyltar stjäls ständigt, såsom "Lotsuddsstigen" och "Klacknäsuddsstigen" vid Kuststigen. Andra som drabbats hårt är de vid busshållplatser, typ "Björnö Gårdsstigen" vid hållplats Björnö Gård och Per Albin stigen vid hållplats Klacknäset.

Vinterunderhåll görs i dagsläget inte, pga. kostnad och komplexitet. Behov av små skyltar "Vinterunderhålls inte" vid spänger, broar och trappor ska undersökas för att slippa skadeståndsanspråk.

Plogning: Vi har fått erbjudande om att ploga några av våra huvudstigar mellan i första hand Klacknäsvägen och havet vid Stora och Lilla Sand, typ Granstigen, med fyrhjuling. Det har hittills avböjts, för att det riskerar att skada rötter, riva upp sand och sabotera skidspår.

Halkskydd på spänger och trappor i form av ribbor på trappor och hönsnät på spänger och broar har diskuterats. Halka är ett noterat problem vid långvarig blöt väderlek och vid ishalka, men är inte så enkelt att åtgärda.

Vanliga frågor

1. *Varför har ni en stig med namn på en socialdemokrat?* Det gäller Per Albin stigen

Per Albin Hansson, statsminister 1932–46, använde länge Idalstorpet som sommarstuga. Här tillbringade han en hel del tid – inte minst under kriget. Stigen startar vid Idalsstranden mitt emot infarten från Idalsvägen till Idalstorpet, därav namnet Per-Albinstigen.

2. *Varför sätter ni inte upp nya namnskyltar direkt/snabbare då gamla rivs ner?* Stiggruppen – liksom hela MSV – drivs till stor del av frivilligt arbete.

Skyltarbete görs därför normalt en till två gånger per år, då vi samlat ihop vad som behöver göras. Dessutom har vi de senare åren haft en hel del förluster av skyltar, som därför i princip tagits slut. Vi har dock nu vidtalat våra gamla tillverkare att göra nya, så vår förhoppning är att vi framöver ska ha ett antal i reserv. För en del platser har vi dock i dagsläget beslutat att inte sätta upp nya, då de rivs ner och försvinner direkt.

3. *Stigarna är ju fantastiska – Men varför inte ett årligt familjeevent - typ Stigarnas Dag, så alla får lära känna dem lite bättre och med typ tipsrundor?* Vi har diskuterat detta tidigare, men faktiskt inte orkat fullfölja. En bra idé som vi kanske kan genomföra om vi får fler medlemmar i gruppen.

4. Varför sätter ni inte upp små papperskorgar för hundbajspåsar?

Vi har hög hundtäthet i området, men det skulle föra med sig alldeles för mycket arbete och kostnader. Hundägarna bör kunna hantera detta på egen hand.

5. Varför halkbekämpas inte stigar och spänger?

För dyrt och svårt, men vissa åtgärder diskuteras. Se vidare *underhåll* ovan.

Medlemmar i gruppen:

Just nu består gruppen av fyra medlemmar, Göran, Bertil, Bodil och Gudrun, men efter nyår bara av tre, då Göran avgår. Så gruppen behöver förstärkas.

- Vi behöver inte minst "doers" som vill hjälpa till med underhållsarbetet.

- Och om du inte gillar möten, kan detta ordnas. Så väl mött på våra stigar och välkomna till Stiggruppen! ☐ ☐

Klacknäset 26/12 2021

Stiggruppen